

van schrede tot schrede op uwen levensweg, allengs is het gezag der wereld, de meening der menschen voor u geworden, wat eens voor u als knaap het gezag uwer moeder was, en toen hebt ge met den vrijheidsdorst van den jongeling elk gezag verworpen, om slechts uzelf ten heerscher, uzelf tot wet te zijn, — tot zoo lang, — o! noem elk voor uzelf dat heerlijk tijdstip, tot dat eindelijk uw oog ontdekt werd voor de klem van Gods wet, voor den eisch en het gezag des Heeren. En niet waar? van dat oogenblik af, hebt gij met al minder blijdschap op uw verleden teruggezien, hebt ge gedurig in dat leven dat achter u lag zonden ontdekt, die ge toen niet als zonden had gevoeld, en gedurig bij dien blik op uw jeugd, het uzelf en uw God geklaagd: »Wat vreugd had ik toen van die dingen waarover ik mij nu schaam.” Eerst was dat verleden enkel licht, allengs hebt ge er donkere stippen in ontdekt: hoe verder ge kwaamt, hoe kariger het licht, hoe donkerder de duisternis werd, waarin dat verleden zich aan u voordeed. Eindelijk was daar niets meer rein, was alles in uw verleden voor uw opgeklaard bewustzijn geoordeeld, en ook in het heden ontviel u alle zelfbehagen, ja het scheen of uw toebrenge tot den Heer door het opleven van uw schuldbesef slechts een dieper wegzinken in zonde was. O! schaduw der duisternis achter u, uw heden in sombere nevelen gehuld, ja, maar God zij lof! altijd licht voor u uit! Zoo was uw zielservaring, en nu, dat later vloeken van wat eerst werd toegejuicht, dat van achteren veroordeelen, van wat eerst niet geoordeeld werd, is immers het voldingend bewijs voor wat ons David in dit psalmvers toezingt, dat we onze afdelingen niet verstaan, en ons onzer zonden niet bewust zijn. Daarom heeft de vroomste,